

Kurzusleírás (tematika)

Kurszus címe: Ábrázolási stúdiumok/ Ábrázoló Geometria				
Kurszus oktató(k) neve és elérhetősége: Szabó Franciska, franciska@szabofranciska.hu				
Kód: B-EP-102-Á	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): Építőművészet BA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 1.	Kredit: 5 (Rajz és Digitális ismeretekkel együtt)	Tanóraszám: 24 Egyéni hallgatói munkaóra: 24
Kapcsolt kódok: -	Típus: gyakorlat	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Ábrázolási stúdiumok (rajz, geometria, kommunikáció-digitális ismeretek) 1. - Alapozó további kurzusai: B-EP-102-R Rajz és B-EP-102-D				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja bevezetni a hallgatókat a különböző ábrázolási rendszerekbe, különös tekintettel azokba, amelyeket későbbi tanulmányaik és szakmai munkájuk során használni fognak. Továbbá cél, hogy a már meglévő ismereteket rendszerezzük, illetve a közös tudásanyag egy átlátható összefüggésrendszerre álljon össze.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: különböző ábrázolási módok megkülönböztetése, azok előnyeinek és hátrányainak ismerete, leképezés különböző ábrázolási rendszerek szabályai szerint (szabadkézzel és szerkesztéssel) Képesség: különböző ábrázolási módok felismerése és alkalmazása, megfelelő ábrázolási rendszer kiválasztása az adott célhoz, tiszta, átlátható munka Attitűd: tudatos döntéshozatal, alaposság, precizitás Autonómia és felelősségvállalás: önállóan képes megválasztani a				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: 1. Hogyan látunk és milyen leképezési rendszereket ismerünk? Mit látsz az ablakodból? Látáskonvenció és ábrázolási rendszerek 2. Adott test vagy kompozíció Monge-rendszer szerinti vetületeinek leképezése 3. Csonkolt test rekonstrukciója Monge-rendszer szerinti vetületei alapján (axonometrikus rajz) 4. Axonometrikus rendszerek 5. Robbantott axonometria 6. Merőleges vetítés - gúla metszése síklappal 7. Árnyékszerkesztés centrális (mesterséges) és párhuzamos (természetes) világítás esetében 8. Két iránypontos perspektíva szerkesztés – hasábok 9. Két iránypontos perspektíva szerkesztés – fekvő és álló henger, árnyékszerkesztés 10. A félév áttekintése, tudás rendszerezése				
Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: A hallgatók tennivalói, feladatai:				

2025.09.12	1.	Hogyan látunk és milyen leképezési rendszereket ismerünk?		bemutakozás, az óra követelményrendszerének ismertetése, a félév menete, eszközigény
			csoportos feladat	kb. 50 kártyán hozott példa rendszerezése az ábrázolás módja szerint majd a kialakított rendszer átbeszélése
2025.09.19	2.	Adott test vagy kompozíció Monge-rendszer szerinti vetületeinek leképezése	bevezetés, előadás (táblára rajzolással, maketten keresztül bemutatni)	a Monge-rendszer ismertetése, nézetrendek
			kis csoportos feladat, rajzolás egyénileg	építőkockából épített formáció 3 nézetének leképzése szabadkézzel, 4 db, 6-6 fős csoportokban 1-1 modell feldolgozása (csoportonként ugyanannyi és ugyanolyan építőkocka elemből építkezhet mindenki)
	HF	1. beadandó	egyéni, otthoni munka	szabadon választott, kis méretű, egyszerű tárgy vetületeinek lerajzolása 1:1 méretben, Monge-rendszer szerint
2025.09.29	3.	Csonkolt test rekonstrukciója Monge-rendszer szerinti vetületei alapján (axonometrikus vagy perspektivikus rajz)	bevezetés, előadás (táblára rajzolással)	síklap felezése, harmadolása, ötödölése (precízebb szabadkézi rajz) az axonometrikus befoglaló kocka felrajzolása, a nézet megválasztása (helyes nézetrend felvétele)
			egyedül vagy párban	rekonstrukció I-IV.
			rekonstrukció egyedül (csak a gyorsabbaknak)	összetettebb csonkolt kocka
2025.10.03	6.	Árnyékszerkesztés	bevezetés, előadás táblára rajzolással	árnyékszerkesztés 4 alapesete - centrális axonometriában - centrális perspektívában - mesterséges axonometriában - mesterséges perspektívában
				gyakorlás feladatlapokon

	HF	2. beadandó	egyéni, otthoni munka	feladatlapon kiosztott árnyékszerkesztés gyakorlása – új lap
2025.10.06	7.	szerkesztett egy és két iránypontos perspektíva	táblán vezetett gyakorlati feladat	egyiránypontos rendszerben homloksíkkal párhuzamos téglatestek/hasábok szerkesztése, szabadon választott mélységekkel (horizont alatt, fölött, vegyesen)
			táblán vezetett gyakorlati feladat	kétiránypontos rendszerben homloksíkkal párhuzamos hasábok szerkesztése, szabadon választott mélységgel
2025.10.10	8.	Két iránypontos perspektíva szerkesztés - hasábok	gyakorlati feladat, vezetett egyéni munka	A két iránypontos szerkesztés rendszerének megismerése, alaprajz és magasság megadásával lépcső szerkesztése
	HF	3. beadandó	egyéni, otthoni munka	adott feladatlap megszerkesztése
2025.10.13	9.	Két iránypontos perspektíva szerkesztés - fekvő és álló henger, árnyékszerkesztés	gyakorlati feladat, vezetett egyéni munka	fekvő és álló henger szerkesztése, körvetület szerkesztése
2025.10.17	10.	Két iránypontos perspektíva szerkesztés - összetett forma	gyakorlati feladat, vezetett egyéni munka	összetett forma szerkesztése két iránypontos perspektívában
	HF	4. beadandó	egyéni, otthoni munka	3. beadandó feladatban szereplő formaegyüttes ábrázolása 2 iránypontos perspektivikus rendszerben, alapsíkra vetett árnyék szerkesztése
2025.11.07	4.	Axonometrikus rendszerek	bevezetés, előadás (táblára rajzolással)	különböző axonometriák (előadás), tengelyek és méretarányok, melyik mikor hasznos, szabványok
			egyéni munka, gyakorlati feladat	Monge vetületeivel adott épület megrajzolása izometrikus hálóban
2025.11.21	5.	Robbantott axonometria	előadás	előadás a robbantott perspektíváról

			egyéni munka, gyakorlati feladat	előző heti forma megrajzolása adott axonometrikus rendszerben
	HF	5. beadandó	egyéni, otthoni munka	tervezési feladat robbantott axonometriában
2025.11.28	11.	Merőleges vetítés - gúla metszése síklappal	egyéni munka, gyakorlati feladat	láthatóság kihúása adott feladatlapokon
			gyakorlati feladat, vezetett egyéni munka	gúla metszése síklappal, lépésről lépésre megoldott feladatlap
2025.12.05	12.			

A tanulás környezete: vetítésre és táblarajzra egyaránt alkalmas tanterem

Értékelés:

Teljesítendő követelmények:

Órai részvétel, órai feladatlapok elkészítése, rendszerezett tárolása, 5 beadandó gyakorlati feladat beadása

Értékelés módja:

gyakorlati feladat (30% órai részvétel, 70%-os súlyozással beadandó feladatok)

Az értékelés szempontjai:

órai részvétel (órai közreműködés, csoportos feladatokban való aktív részvétel, feladatlapok elkészítése), beadandó feladatok megléte, a feladatok értett, átlátható kivitelezése

Az érdemjegy kiszámítása: 30% órai részvétel, 70%-os súlyozással beadandó feladatok)

Kötelező irodalom: -

Ajánlott irodalom:

- Funták Gyula – König Frigyes: Művészeti anatómia és geometria, 2007
- Maynard, Patrick: Drawing Distinctions: The Varieties of Graphic Expressions, 2005
- Palotainé Békési Katalin: Műszaki ábrázolás II. Ábrázolás szabályai (munkaanyag, kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet)
- Pék Johanna: Bevezetés az ábrázoló geometriába
- Papp Ildikó blogja: <https://abrazolottanitok.blogspot.com/> (utolsó mentés: 2024.04.24.)
- Steinfeld, Kyle: Foundations of Drawing I-III – The Language of Architectural Drawing <http://ksteinfe.com/> (utolsó mentés 2023.08.19.)

Egyéb információk:

további gyakorló példák: <http://erettsegi-feladatsorok.csaknem.hu/korabbi-erettsegi-00.php>

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- *felmentés adható a tantárgy látogatása alól, amennyiben 2005-2013 között megszerezhető, legalább középszintű érettségivel rendelkezik ábrázoló geometria tantárgyból*
- *egyéni elbírálás, amennyiben hasonló témakörben egyetemi tanulmányokkal rendelkezik*

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

szerdánként: 13:00-14:30, MOME Two 2. emelet, rajz műterem, illetve online a franciska@szabofranciska.hu e-mail címen egyeztetett formában

